

รายวิชา ภาษาไทย

เรื่อง คำสุภาพ

รหัสวิชา ทด๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ผู้สอน ครูพัชรินทร์ ภูชนะศรี

เรื่อง คำสุภาพ

เพลงคำสุภาพ

(ญ) บ้านของพี่มีปลา ๆ
ปลาร้าหรือปลา

(ช) เชยจริงจริงนงเยาว์
เดี๋ยวนี้เขาเรียกปลาหมั้จนะ

(ญ) น้องอยากกินขนมจีนจริงนะ

(ช) ขนมเส้นจ๊ะ เป็นคำสุภาพตั้งว่า

(ญ) ผักกระเฉด ถ่วงอกถ่วงอกเอาออกไม่ใช่

(ช) ผักรุ้นอนทรามว้ย นั่นถั่วพะาะ
นะจ๊ะขวัญตา

(ญ) ขอแต่งโม่อีกสักลูกเถิดหนา

(ช) เขาเรียกว่าผลอุลิตนะเธอ

(ญ) โนนแน่ะดอกทองกลาง ๆ

สวยอย่างภาพวาด

(ช) เขาเรียกดอกปาริชาติ ๆ

เจ้าอย่าได้พรวดเพื่อ

(ญ) เมื่อไหร่จะมาขอ ๑
ทำมอสระเอีย

(ช) เรียกภรรยาไม่เสีย
เรียกเมียไม่เพราะนะเธอ

(ญ) น้องอับอาย
พูดอะไรช่างเช่

(ช) พี่จะสอนเธอพูดได้
ไม่ยากเลย

เพลงนี้เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร

คำสุภาพ

<http://oknation.nationtv.tv/blog/suthichai/2011/03/08/entry-1>

<https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=whiteamulet&month>

มีคำสุภาพก็คำ
คำว่าอะไรบ้าง

คำสุภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของคำสุภาพได้
๒. รวบรวมคำสุภาพจากบทเรียน
และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๓. ใช้คำสุภาพในการสื่อสารได้ถูกต้อง
๔. มีมารยาทในการพูด

คำสุภาพ

คำสุภาพ เดิมเป็นคำที่คิดขึ้นเพื่อเลี่ยง
คำหยาบ คำที่ไม่สมควรใช้กราบบังคมทูล
พระมหากษัตริย์ ปัจจุบันคำสุภาพ หมายถึง
คำที่ไม่หยาบคายเหมาะสมใช้กับบุคคลทั่วไป
หรือตามฐานะของบุคคล

ตัวอย่างคำสุภาพตามตำราหลักภาษาไทย

ของพระยาอุปกิตติลปसार คำที่มีคำว่า
อ้าย อี ขี้ เยี้ยว ประสมอยู่ ให้เปลี่ยนเป็น
คำสุภาพ เช่น อีกา เป็น กา หรือนกกา
อีเลิ้ง เป็น นางเลิ้ง....

การใช้ถ้อยคำในชีวิตประจำวันทั้ง
ภาษาพูดและภาษาเขียนนั้น บางครั้ง
ถ้อยคำสามัญไม่เหมาะสมที่จะใช้กับ
บุคคลในระดับที่สูงกว่า

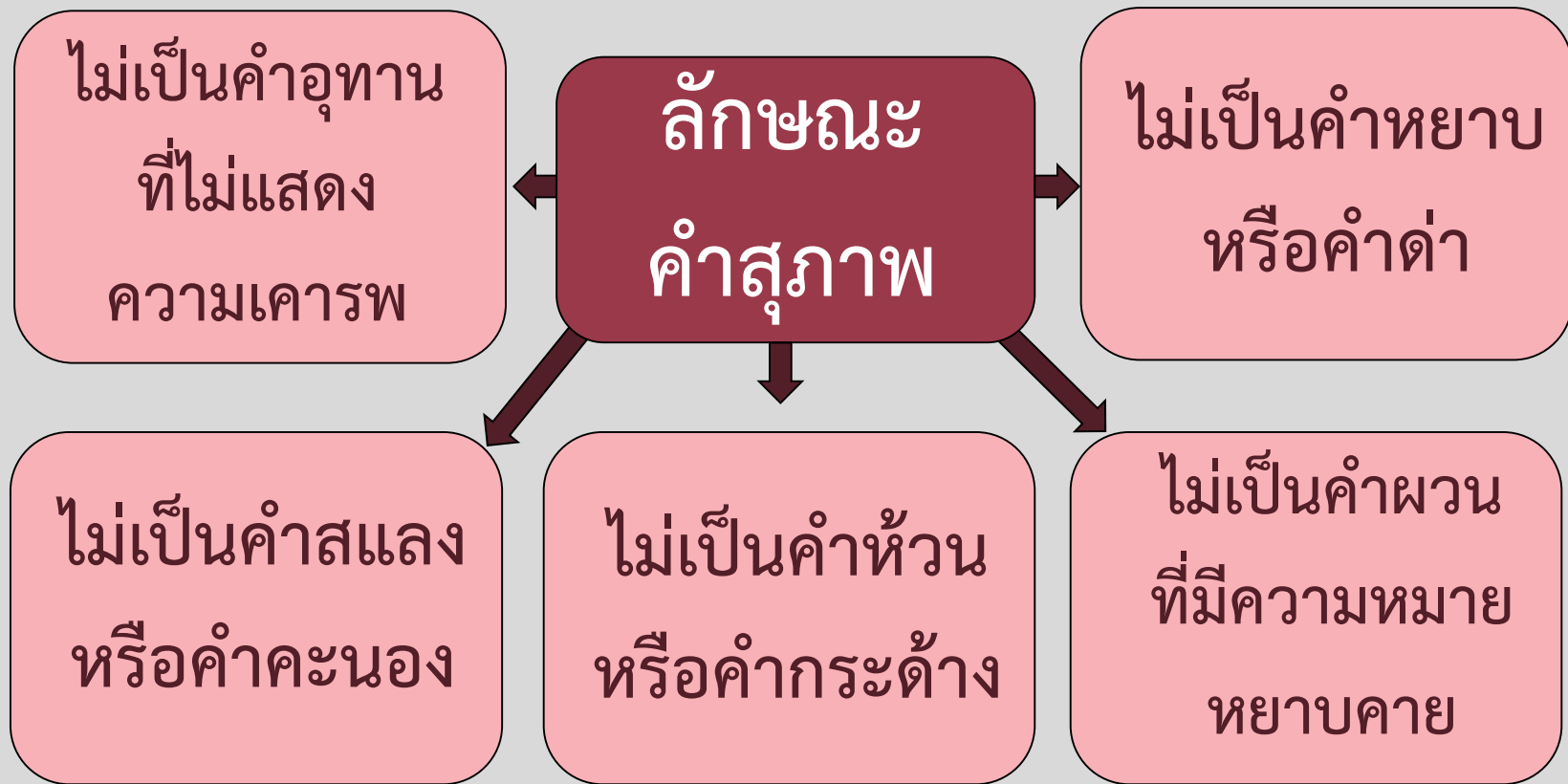
ผู้ใช้จึงควรพิจารณาเปลี่ยนแปลงข้อความ
ให้สุภาพถูกต้องตามกาลเทศะ
และบุคคล

ลักษณะของ คำสุภาพ

แนวทางการใช้คำสุภาพ

๑. เปลี่ยนคำพูดที่ใช้กลาง ๆ เป็นคำสุภาพ

เช่น ไม่รู้ เปลี่ยนเป็น...ไม่ทราบ

ไม่เจอ เปลี่ยนเป็น...ไม่พบ

๒. ใช้คำว่า “ครับ” หรือ “ค่ะ”

ลงท้ายประโยค เช่น ผมไม่ทราบครับ

แนวทางการใช้คำสุภาพ

๓. หลีกเลี่ยงการใช้คำพูดที่ทำให้ผู้ฟัง
เกิดความไม่สบายใจ
๔. ใช้ให้เหมาะกับกาลเทศะ และบุคคล

เปลี่ยนคำสามัญเป็นคำสุภาพ

คำสามัญ

คำสุภาพ

ขนมขี้หนู

ขนมทราย

ดอกกนมแมว

ดอกถันวิฬาร์

เถาหมามุย

เถามุย

ขนม

คำสามัญ

คำสุภาพ

ขนมใส่ไส้

ขนมสอดไส้

ถั่วดำต้มหวาน

จรกาลงสร่ง

กล้วยบวชชี

নারীজাঁকিল

ขนม

คำสามัญ

คำสุภาพ

ขนมเทียน

ขนมบัวสาว

ขนมจิ้น

ขนมเส้น

ขนมตาล

ขนมทองฟู

คำที่ขึ้นต้นว่า “ใส่”

คำสามัญ

คำสุภาพ

ใส่ตุ้ม

ขัดตุ้ม

ใส่ถัง

บรรจุถัง

ใส่กำไล

สวมกำไล

คำที่ขึ้นต้นว่า “ใส่”

คำสามัญ

คำสุภาพ

ใส่รถ

บรรทุกรถ

ใส่คุก

จำคุก

ใส่เกล้า

ขังเกล้า

คำที่ขึ้นต้นว่า “ใส่”

คำสามัญ

คำสุภาพ

ใส่กุญแจ

ล็อกกุญแจ

ใส่ยุง ใส่ฉาง

ขึ้นยุง ขึ้นฉาง

ใส่โซ่

จำโซ่

คำที่ขึ้นต้นว่า “ชี้”

คำสามัญ

คำสุภาพ

ชี้กลาก

โรคกลาก

ชี้ดิน

มูลดิน

ชี้สัตว์

มูลสัตว์

คำที่ขึ้นต้นว่า “ชี้”

คำสามัญ

ชี้แจง

ชี้ข้าง

ชี้ฝั่ง

คำสุภาพ

เกียรณ

มุลข้าง

สฝั่ง

สัตว์

คำสามัญ

คำสุภาพ

ปลิง

ชัลลuka

ปลาช่อน

ปลาหาง

ปลาสลิด

ปลาใบไม้

สัตว์

คำสามัญ

คำสุภาพ

เต่า

จิตรจุล

ปลาไหล

ปลายาว

ปลาร้า

ปลามัจฉะ

สัตว์

คำสามัญ

คำสุภาพ

วัว

โค

ลิง

วานร

ควาย

กระบือ

ผลไม้

คำสามัญ

คำสุภาพ

กล้วยไข่

กล้วยเปลือกบาง กล้วยกะ

แตงโม

ผลอุลิต

กล้วยกุ

กล้วยสั้น

ผลไม้

คำสามัญ

คำสุภาพ

ผลตะลิงปลิง

ผลมุลละมั่ง

ลูกขี้กา

ผลมุลกา

ลูกอีหนู

ผลนางหนู

ทั่วไป

คำสามัญ

คำสุภาพ

สากกระเบือ

ไม้ตีพริก

หัว

ศีรษะ

สีหน

สีครึ่ง

ทั่วไป

คำสามัญ

คำสุภาพ

แปดตัว

สี่คู่

ตากแดด

ผิงแดด

เจ็ดอย่าง

เจ็ดประการ

ฟักเหลือง

ผักรุ่มอน

พืชผัก

ดอกขจร

ผักทอดยอด

ถั้วเปาะ

ผักสามขาว

พืชผัก

มัลลิกา

ต้นหนาม
รอบข้อ

เถาวัลย์เขียว

ดอกเหลือง

ปลีกล้วย

เห็ดปลวก

เขียนบทสนทนาโดยใช้คำสุภาพ

นักเรียน

คุณครูครับผมขออนุญาตไป

...อูจจ... (อื) นะครับ

ได้ค่ะ แต่ขากลับเธอไป... เชิญ...

ครู

(บอก) ครูก็อย่าให้มา. พ.บ. (หา)

ครูด้วยนะคะ

แสดงบทบาทสมมติโดยใช้คำสุภาพ

เปลี่ยนคำที่ขีดเส้นใต้
ให้เป็นคำที่สุภาพ

๑. ดำใส่ขี้วัวเต็มรถเพื่อนำไปทำปุ๋ย

ดำบรรทุกมูลโคเต็มรถเพื่อนำไปทำปุ๋ย

๒. เธอไปออกถูกับหมอที่
โรงพยาบาล

เธอไปคลอตถูกับแพทย์ที่
โรงพยาบาล

๓. เขาถูกศาลตัดสินขังคุกสิบปี

เขาถูกศาลตัดสินจำคุกสิบปี

๔. ก่อนจะออกจากบ้านต้องใส่กุญแจ
ประตูให้เรียบร้อยนะ

ก่อนจะออกจากบ้านต้องลั่นกุญแจ
ประตูให้เรียบร้อยนะ

๕. เขามีหน้าที่นำศพไปใส่ในโลงผี

เขามีหน้าที่นำศพไปบรรจุในหีบศพ

รวบรวมคำสุภาพจากบทเรียน
และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้
โดยออกแบบให้สวยงาม

สรุปบทเรียน

👉 คำสุภาพ ต้องไม่เป็น
คำหยาบโลน คำแสลง คำพวน

👉 การใช้คำสุภาพ ต้องใช้
ให้เหมาะกับกาลเทศะ
และบุคคล